

FRIER VEST AS
Strømtangvegen 39
3950 BREVIK

Saksbehandler, innvalgstelefon
Pernille Bechmann, 33372310

Vedtak om tillatelse - Utfylling Frier Vest fase 1 – ved Stotjenna og Bukkholmen i Bamble kommune

---

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Frier Vest AS tillatelse, etter forurensningsregelverket, til å fylle ut inntil 75 000 m³ over et areal på 22 500 m² ved Stotjenna og Bukkholmen, gbnr. 7/4, 7/37, 7/35, 8/2, 8/13, 8/8 og 8/15 i Bamble kommune.

Vedtaket er hjemlet i forurensingsloven §§ 11 og 16.

Tillatelsen gis på vilkår angitt i eget vedlegg, og er gyldig i to år fra dags dato.

Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Frister

- Minimum en uke før arbeidet starter:
  - Varsle oppstart
  - Sende vurderinger og rutiner for håndtering av plast og annen forsøpling
  - Sende overvåkingsprogram for turbiditet og vannprøver
- Innen to måneder etter at tiltaket er fullført:
  - Rapportere om utført arbeid

Søknaden

På vegne av Frier Vest AS søkte Asplan Viak AS 18.06.2021 om tillatelse etter forurensningsregelverket til å fylle ut inntil 75 000 m³ over et areal på 22 500 m² i sjø. Utfyllingen skal utføres mellom Asdalstrand og Rønningen ved Stotjenna og Bukkholmen, gbnr. 7/4, 7/35, 7/37, 8/2, 8/8, 8/13 og 8/15 i Bamble kommune. Tiltaket utgjør fase 1 av utfylling av totalt 190 000 m².

Formålet med å fylle ut er å oppnå økt landareal for å utvikle industriareal. Arbeidet skal utføres med gravemaskin fra land og ved bruk av splittleker. Det skal benyttes sprengstein fra nærliggende

landområde innenfor planområdet. Det er oppgitt at permeabel demning skal etableres i alle utløp fra Stotjenna før utfylling i dette området, samt at det skal benyttes siltgardin utenfor. Ved utfylling sør for Bukkholmen vil det bli benyttet siltgardin utenfor tiltaksområdet. I tillegg skal turbiditet overvåkes under hele tiltaket.

Sjøbunnen i tiltaksområdet har blitt analysert for miljøgifter ved 17 stasjoner, der fem stasjoner er innenfor det aktuelle utfyllingsarealet for fase 1. Resultatene fra dette området viser konsentrasjoner av kvikksølv, fluoranten og dioksiner tilsvarende inntil tilstandsklasse V (svært dårlig), jf. klassifiseringssystem for sediment (M-608 | 2016 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota»).

I Miljødirektoratets Naturbase (kart.naturbase.no) kommer det fram at tiltaket det er søkt om vil berøre lokaliteten Asdalstranda som er et lokalt viktig «bløtbunnsområde i strandsonen» og at den trua karplanten småvasskrans er observert i området.

Uttalelser fra andre instanser

Områderegulering Frier Vest ble vedtatt i kommunestyret i Bamble kommune 11.02.2021. Den omsøkte utfyllingen er del av områdereguleringen.

Forhåndsvarsling og offentlig høring

Søknaden ble forhåndsvarslet til sakens parter og andre berørte, samt annonsert i Porsgrunns dagblad, Varden og Telemarksavisa og lagt ut til offentlig høring på Statsforvalterens nettsider, jf. §§ 36-6 til 36-8 i forurensningsforskriften. Høringsfristen var 13.08.2021.

Vi mottok to uttalelser; fra Fiskeridirektoratet region Sør og Kystverket region Sørøst.

Kystverket hadde ingen vesentlige merknader til omsøkt tiltak etter forurensningsloven.

Fiskeridirektoratet påpeker at tiltaket vil berøre lokaliteten Asdalstranda som er et lokalt viktig «bløtbunnsområde i strandsonen» og at den trua karplanten småvasskrans er observert i området. Videre skriver de at det omsøkte tiltaket ikke vil komme i konflikt med fiskeriinteressene i området.

Fiskeridirektoratet skriver at dersom Statsforvalteren i Vestfold og Telemark gir tillatelse til omsøkte tiltak, må det stilles strenge krav for å redusere partikkelspredning, spredning av miljøgifter og plastforurensning fra sprengledninger fra sprengstein. Det omsøkte tiltaket må gjennomføres på en skånsom måte, slik at omliggende naturmiljø i så liten grad som mulig påvirkes.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er delegert myndighet for utfylling i sjø og vassdrag, når tiltaket skjer fra land og skip (Miljødirektoratet rundskriv T-3/12, 2012).

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 kan forurensningsmyndigheten gi tillatelse med vilkår til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Kravene i vannforskriften §§ 4 - 6 og naturmangfoldloven kapittel 2 legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren legger vekt på at utfyllingstiltak skal være forsvarlige med hensyn på forurensningssituasjonen, biologisk mangfold og miljøet ellers. Eventuelle negative konsekvenser for miljøet og naturverdier skal veies opp mot de fordeler tiltaket vil medføre.

Forurensning

Inne i Stotjenna er det målt konsentrasjoner i tilstandsklasse V (svært dårlig) og utenfor er det målt konsentrasjoner i tilstandsklasse IV (dårlig), iht. veileder M-608 | 2016 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota». Stoffene er oppført på den nasjonale prioritetslisten. Kombinasjonen av høy forurensningsgrad og prioriterte stoffer, gjør at det er høyt behov for kontroll med spredning under og etter tiltak.

Utfylling som berører forurenset sediment gir fare for spredning av forurensete partikler fra sjøbunnen. I søknaden er det beskrevet at det etableres permeable demninger i utløpene fra Stotjenna før utfylling innenfor og at det i tillegg skal benyttes siltgardin. Konsulent har vurdert at dette effektivt vil sikre minimal spredning av partikler. Statsforvalteren anser permeable demninger og velfungerende siltgardin til å vesentlig begrense spredning av partikler, og setter krav om avbøtende tiltak som omsøkt. Vi forutsetter at demningen dimensjoneres og etableres så den fungerer etter hensikt.

Ved utfylling utenfor Stotjenna er det i søknaden kun beskrevet bruk av siltgardin. Utenfor tiltaksområdet blir det raskt dypt, og etter Statsforvalterens erfaring kan det medføre utfordringer med bruk av siltgardin. Det er vår vurdering at tildekning dimensjonert for sedimentet og utfyllingsmassene er nødvendig for å redusere spredning under utfylling. På denne bakgrunn stiller Statsforvalteren krav om tildekning av sjøbunnen med finere masse der det skal etableres permeable demninger og i utfyllingsområdet utenfor Stotjenna. Krav om tildekning før utfylling utenfor vil etter vår vurdering også redusere sannsynligheten for spredning av forurensning fra gammel sjøbunn etter ferdig tiltak.

Når det benyttes finkornede masser i utfyllingen skal det være kontroll på at disse ikke inneholder uakseptable konsentrasjoner av metaller og organiske miljøgifter.

For å kontrollere avbøtende tiltak med hensikt å redusere partikkelspredning stilles det krav om å overvåke turbiditet, som beskrevet i søknaden. I tillegg stiller vi krav om at miljøgiftinnholdet i spredt materiale skal dokumenteres med vannprøvetaking ved overskridelse av turbiditetsgrenser. Ved gjentatte hendelser nært hverandre i tid kan disse representeres av samme vannprøve. Vannprøvetakingen skal utføres i henhold til et overvåkningsprogram som skal oversendes Statsforvalteren før oppstart av arbeidene.

Utfylling på forurenset sjøbunn vil kunne medføre utpressing og spredning av forurenset porevann. Statsforvalteren setter vilkår om skånsom utfylling for å begrense utpressing av porevann.

Det søkes om å benytte sprengsteinmasser fra nærliggende landområder innenfor planområdet for utvidet industriareal. Sprengstein kan inneholde sprengstoffrester, plast (sprengtråd, fyllingsrør) (jf. vedlagt Faktaark M-1085 | 2018) og annet avfall. Dette kan følge massene ut i sjø ved utfylling. Det er lagt opp til rutiner for å redusere spredning av plast.

Vi legger dette til grunn og setter vilkår slik at risikoen for spredning av plastforurensning reduseres.

Massene stammer fra sprenging i dagen, som medfører begrenset mengde sprengstoff som ikke er omsatt. Utenfor tiltaksområdet er vanddypet stort og vannutskiftingen god. Statsforvalteren anser at spredning av nitrogenforbindelser vil være begrenset til en eventuell kortvarig og lokal effekt.

Naturmangfoldloven

Lokaliteten Asdalstranda (ID: BM00085274 og BM00080914) består av naturtypen «bløtbunnsområder i strandsonen» og er registrert som lokalt viktig (verdikode C). Deler av denne ligger innenfor fase 1 av utfyllingen (naturbase.no) og resten av lokaliteten ligger innenfor områder som er planlagt fylt ut senere. Innenfor tiltaksområdet for fase 1 og videre utfylling er det registrert funn av den trua karplanten småvasskrans (sårbar) (artskart.no). Kartlegging utført av WK Naturkart i 2020 viste i tillegg forekomst av sjøglattkrans (sterkt trua).

Innenfor en avstand på 2 km fra tiltaksområdet er det registrert fem lokaliteter med naturtypen «bløtbunnsområder i strandsonen». Alle er registrert som lokalt viktig (verdikode C). I tillegg er det registrert to lokaliteter som består av naturtypen «ålegrassamfunn», en registrert som viktig (verdikode B) og en som lokalt viktig (verdikode C) (naturbase.no).

1 km nord for tiltaket ligger Ringsholmane fuglefredningsområde. Sør for tiltaksområdet er den trua arten ål registrert observert og de trua fugleartene hettemåke, vipe, horndykker, rosenfink, storspove og lomvi er registrert observert langs kysten innenfor ca. 1 km fra tiltaksområdet (artskart.no).

Utfyllingen (fase 1 og videre utfylling) vil føre til direkte arealbeslag av sjøbunnen og fullstendig fjerne den lokalt viktige bløtbunnlokaliteten Asdalstranda og leveområdet for den trua karplanta vasskrans. I planprosessen for reguleringsplanen for Frier Vest framsatte Fylkesmannen i Telemark (nå Statsforvalteren i Vestfold og Telemark) krav om at planter av småvasskrans måtte flyttes til et egnet sted. I juli 2021 ble både småvasskrans og glattvasskrans flyttet til tre nye lokaliteter og Statsforvalteren vurderer hensyn til arten som ivaretatt.

Grenlansfjordene har vært svært forurenset over lengre tid og økosystemet i området er eksponert for og trolig påvirket av forurensning. Utfyllingen vil dekke til sterkt forurensete sedimenter og har potensielt en positiv langtidseffekt for miljø ved å kunne redusere spredning av forurensning og påfølgende skade på økosystemet, jf. naturmangfoldloven, § 10. Tiltaket vil på sikt bidra til redusert spredning av forurensning fra sediment i tiltaksområdet og i fjorden for øvrig ved å legge til rette for dypvannskai og redusert oppankring.

Tiltaket (fase 1 og videre utfylling) anses til å utgjøre et stort naturinngrep med negativt påvirkningsbidrag, som følge av at et lokalt viktig bløtbunnsområde vil gå tapt. Den totale belastningen på naturtypen i Vestfold og Telemark er stor, men med bakgrunn naturtypens plassering i kategorien lokalt viktig anser vi tiltaket til ikke å utgjøre en vesentlig fare for at forvaltningsmålene for naturtypen ikke oppnås, jf. naturmangfoldloven § 4.

Tiltaket vil kunne påvirke bløtbunnsområder og ålegrassenger i nærheten gjennom nedslamming og spredning av forurensning. På bakgrunn av fastsatte krav vurderes det som lite sannsynlig at tiltaket utgjør vesentlig risiko for påvirkning gjennom nedslamming.

Frierfjorden er del av Svennerbassenget, som er en nasjonal laksefjord. Med avbøtende tiltak for å hindre partikkelspredning forventes ikke tiltaket å ha negativ effekt på laks i fjorden.

Støy og forstyrrelser kan påvirke sjøfugl som benytter området, samtidig anses området allerede til å være støybelastet gjennom industri og havneterminal. På denne bakgrunn og fordi avstanden er betydelig forventes det ikke vesentlig negativ påvirkning på hekkelokalitetene på Ringsholmane som følge av støy fra utfyllingsarbeidene.

Tiltaket medfører at et bløtbunnsområde av lokal viktig verdi vil gå tapt. Selv om naturtypen ikke er truet ser vi det som usikkert hva den vil tåle på sikt av total belastning. Hensynet til en mulig en skade på naturtypen tas i betraktning når hensynet til naturmangfold veies mot samfunnsinteresser, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltakene volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakenes og skadens karakter, jf. naturmangfoldloven § 11.

Tiltaket må utføres på mest mulig skånsom måte for å hindre spredning av forurenset sediment og nedslamming av nærliggende miljø. Statsforvalteren stiller krav om velfungerende siltgardin, etablering av permeable demninger, tildekking i deler av området og overvåking av tiltaket med turbiditetsmålinger, jf. naturmangfoldloven § 12. Det skal også tas særlig hensyn til andre forhold som kan virke spredningsreducerende, herunder vurdering av strøm, værforhold og tidevann.

Vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten Frierfjorden (vannforekomst ID 0110010701-C) som ligger i vannområde Skien- Grenlandsfjordene. Vannforekomsten er registrert som sterkt ferskvannspåvirket fjord beskyttet mot bølgeeksponering. Vannforekomsten har moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Vannforekomsten har fått utsatt frist for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand til 2033 (vann-nett.no)

Med avbøtende tiltak for å hindre spredning av partikler og miljøgifter under tiltaksgjennomføringen, som det er stilt vilkår om, vurderer Statsforvalteren det som lite sannsynlig at tiltaket vil forringe vannforekomsten eller arbeidet for å nå områdets miljømål i vesentlig grad, jf. vannforskriften § 4 og tiltaket vurderes derfor ikke etter vannforskriften § 12.

Andre forhold

Statsforvalteren forutsetter at tiltaket ved oppstart har de nødvendige tillatelser/vurderinger etter annet relevant lovverk, som bl.a. plan- og bygningsloven, havne- og farvannsloven og kulturminneloven. Vi forutsetter også at det aktuelle området har tilfredsstillende stabilitet slik at tiltaket ikke medfører utgliding av grunn eller sjøbunn.

Støy i anleggsfasen er regulert i reguleringsbestemmelsene «Områderegulering for Frier Vest». Statsforvalteren ser ikke behov for å sette ytterligere støykrav.

Det planlagte anleggsarbeidet har en antatt varighet på 6 – 8 måneder. Dersom arbeidene må stanses i perioden 15. mai til 15. september vil det medføre ulemper i form av økte kostnader og forsinket fremdrift. I tillegg vil det kunne medføre behov for ekstra utskifting av siltgardin, som kan medføre økt spredning av forurensede partikler. Tiltakshavers fordeler ved å kunne arbeide i perioden 15. mai til 15. september er vurdert større enn ulempen for naturverdier og friluft- og rekreasjonsinteresser. Det er derfor ikke satt tidsrestriksjoner for gjennomføring av tiltaket.

Konklusjon

Statsforvalteren har vurdert søknaden og kommet frem til at samfunnsnyttene tiltaket utgjør overstiger de forurensningsmessige ulempene knyttet til tiltaket, og gir tillatelse til den omsøkte utfyllingen.

Tiltaket medfører tap av lokalt viktig naturtype innenfor tiltaksområdet. Utfylling er nødvendig for landvinning og etablering av kai med stor samfunnsnytte og vil på sikt bidra til å redusere spredning av forurensning fra sediment.

Det er stilt strenge vilkår i form av avbøtende tiltak, overvåking og kontroll med krav om stans dersom spredningen overskrider gitte grenseverdier.

Vedtak om gebyr

Som varslet per brev av 25.06.2021 medfører behandling av tillatelse et gebyr i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39. Vi har ikke mottatt kommentarer til varslet.

Frier Vest AS skal betale et gebyr på kr 67 600 for Statsforvalterens behandling av søknaden om tillatelse, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Dette tilsvarer sats 5 i forurensningsforskriften § 39-4. Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtakene om tillatelse og gebyrsats kan påklages Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen tre uker** fra underretningen om vedtaket er kommet frem. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den/de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes og skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

Det gis ikke oppsettende virkning på en eventuell klage på gebyrsats. Gebyret må derfor betales, og dersom det gis medhold i klagen, vil restbeløpet tilbakebetales.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Pernille Bechmann
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilkår - Tillatelse til utfylling i sjø, Frier Vest fase 1
- 2 Faktaark M-1085|2018 - Problemer med plast ved utfylling av sprengstein i sjø

Kopi til:

Per Kristian Asdal	Asdalveien 296	3967	Stathelle
Inger Pernille Garstad Ryste	Asdalstrand 168	3962	STATHELLE
Fiskeridirektoratet - region sør	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Marie Dinamarca	Rognsveien 272	3961	STATHELLE
GRENLAND HAVN EIENDOM AS	Strømtangvegen 39	3950	BREVIK
IS NORPOLEFIN ANS	Rønningen	3960	STATHELLE
Tom L R Timland	Herumveien 117	3962	Stathelle
Norges Jeger- og Fiskerforbund avdeling Telemark	Bøgata 8	3800	BØ I TELEMARK
Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark	Postboks 3089	3707	SKIEN
Norsk Ornitologisk Forening avdeling Telemark	Postboks 1076 Gimsøy	3719	SKIEN
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM
Skjærgårdstjenesten, Driftsenhet Bamble			
Nils Arnt Kastet	Asdalstrand 99	3962	Stathelle
Norsk Maritimt Museum	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
Even Sortedal	Asdalveien 277	3967	Stathelle
Berit S Berge Sørensen	Hafrakersløyfa 29	3962	Stathelle
ASDALSTRAND 171 AS	Storgaten 32	3126	TØNSBERG
Radoslaw Tomala	Enerveien 7	3960	Stathelle
KYSTVERKET	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Marit Klausen Sortedal	Asdalveien 277	3967	STATHELLE
Naturvernforbundet i Telemark			
Brita Kastet	Asdalstrand 154	3962	STATHELLE
Ståle Ryste	Asdalstrand 168	3962	STATHELLE
Saldias Dinamarca Carlos Antonio	Rognsveien 272	3961	STATHELLE
TERRA EIENDOM AS	Postboks 227, Sentrum	3251	LARVIK
Naturvernforbundet i Telemark	Fogtegata 19	3936	PORSGRUNN
Asplan Viak v. Petter Snilsberg			
Bamble kommune	Postboks 80	3993	LANGESUND